

ŽELITE LI
DONIRATI?

ŽELITE LI
VOLONTIRATI?

NAŠI DONATORI

VIJESTI I SAVJETI

Dražena Lejo, 13. kolovoza 2023.

Siromaštvo je gotovo siguran okidač za bolest, utječe na funkciju gena, smanjuje mogućnost društvenog napretka, ostavlja posljedice na nasljednicima i stvara začarani generacijski krug. Takvi su zaključci brojnih istraživanja, kako kod nas, tako i u svijetu, a koja ispituju uzročno poslijedične veze siromaštva i bolesti. Stručnjaci u Hrvatskoj već godinama upozoravaju kako je siromaštvo opasno za zdravje ljudi i kakve sve posljedice ostavlja na njih, ali se o tome još uvek nedovoljno govori jer siromaštvo i dalje nosi i stigmu i stram. Međutim, i dalje je gotovo svaki peti Hrvat u riziku od siromaštva ili već živi u svakodnevnoj borbi s osnovnom egzistencijom, a djeca u takvim zajednicama su nam mnogo gladnja. Život u siromaštvu nagrada zdravje, osobito najmlađih među nama, a suočavanje s gladi vodi prema padu imuniteta i nizu bolesti, od dijabetesa, do psihičkih i zločudnih bolesti. Takvi uvjeti skraćuju i životni vijek ljudi.

I premda se i svjetske organizacije i pojedini entuzijasti u našoj zemlji trude da osmisle program pomoći borbi protiv siromaštva, statistike su i dalje neumoljive. Noviji podaci UNDP-a, objavljeni prije mjesec dana, kažu kako je više od 1,1 milijarde ljudi i dalje siromašno, a taj podatak prolazi iz izvještaja, koji obuhvaća 6,1 milijardu ljudi u 110 zemalja, odnosno 92 posto svjetske populacije zemalja u razvoju. Dodatno zabrinjavajući je iako tužan podatak da onaj koji kaže da je među tih 1,1 milijardu siromašnih čak 566 milijuna osoba mladih od 18 godina, odnosno djece. Siromaštvo pretežno pogoda ruralna područja, čak 84 posto siromašnih ljudi žive u ruralnim područjima, koja su siromašnija od urbanih u svim regijama svijeta. No, ne pogoda siromaštvo samo ruralne i slabo razvijene krajeve svijeta. Posljednjih tjedana smo svjedočili i vapnjima onih koji brišu o pučkim kuhanjama u Njemačkoj, a koji kažu da im se broj korisnika povećava, najviše zbog rata u Ukrajini, dok se broj donacija sve više smanjuje.

Krise proteklih godina svakako su napravile značajan udar i na budžete pučkih kuhanja i pojedinaca, zbog čega je siromašnim jeduljima dostupno manje od 3,65 dolara dnevno. Tako kaže UNDP-ov izvještaj, ističući i kako procjenjuju da se broj ljudi koji žive ispod granice siromaštva posljednjih godina povećao za 165 milijuna. Dok proučavamo tu svjetsku statistiku, lako se zanjeti i pomisliti da kod nas, ipak, nije tako. Međutim, surovi su podaci i za Hrvatsku u prošloj godini, koje je objavio Državni zavod za statistiku.

prof. dr. sc. Olja Družić Ljubotina: Praksa pokazuje da često siromašni ljudi obolijevaju ili da oboljeli ljudi postaju siromašni (autor fotografije: Coran Mehkek/cropix)

Stopa rizika od siromaštva iznosila je tari 18 posto u Hrvatskoj, a najviše su ugrožene žene, stariji, samci i nezaposleni, a raste i trend siromaštva među jednoroditeljskim obiteljima. Ta brojka, dakako, ne pokazuje stvaran broj siromašnih osoba, već koliko njih ima dohodak ispod praga, za koji se smatra rizikom od siromaštva. Taj je prag tari godišnje iznosio 5.255,83 eura (39.600 kuna) za kućanstvo s jednim članom odnosno 11.037,24 eura (83.160 kuna) za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece do 14 godina starosti. Prema toj stopi, Hrvatska stoji bolje nego godinu ranije i prijašnjih godina. Međutim, to je tako samo naizgled.

Jer, makar ova izvještaja govorila o tome kako u brojnim zemljama, pa i u Hrvatskoj, napredujemo u borbi protiv siromaštva, zapravo su podaci dosta varljivi jer su mnoge vlade, uključujući i našu, zbog pandemije i ostatih kriza, uvelje mjeru pomoći stanovništvu. Stoga, aktualne brojke treba posebno pažljivo promotriti i u tom kontekstu, na što, ustalom, upozorava i UNDP. Ako torme dodamo i da pomažemo kod siromašne djece gotovo i nema, onda je jasno kako je situacija i dalje prilično alarmantna.

Osim toga, i stope rizika od siromaštva razlikuju se po regijama u Hrvatskoj, baš kao što se razlikuju po zemljama Europe i svijeta. Tako, primjerice, ona u Panonskoj Hrvatskoj iznosi čak 25,9 posto, u Jadranskoj je 18,2 posto, u Sjevernoj Hrvatskoj 16 posto, dok je najniža u Zagrebu, u kojoj iznosi 9,5 posto.

Rizik od siromaštva različit utječajima i na dane skupine. I premda taj rizik najčešće raste s godinama života, uz dodatne rizične faktore, poput gubitka posla, posebno zabrinjavaju najnemoćniji među nama – djece. Ona se, ni kriva ni dužna, već radaju siromašna i u startu u bori s nemogućim uvjetima za život. A podaci od prije koju godinu kazuju da je takvih čak 120 tisuća u Hrvatskoj, koji žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Mnoga od te djece već su danas bolesna, a na žalost male su šanse da se iz bolesti izvuku, a puno veće da će još teže obolijevati tijekom života, zbog svih problema s kojima se svakodnevno nose.

„Djece, koja žive u siromaštvu, češće obolijevaju od respiratoričnih bolesti, poput astme i bronhitisa jer žive u vlaži i lošim stambenim uvjetima. Češće obolijevaju i od dijabetesa i nemaju jer imaju ograničene prehrambene mogućnosti. Djeca koja se radaju u ekstremnom siromaštu – radeju se s nižom porodajnom težinom, izložena su bolestima i gladu, a češće podliježu i ozljedama i invaliditetu, zbog nehumanih uvjeta u kojima žive, pokazalo nam je istraživanje UNICEF-a prije nekoliko godina, o siromaštu djece predškolske dobi“, ističe prof. dr. sc. Olja Družić Ljubotina, profesorka Studijskog centra socijalnog rada na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Tako su istraživanja i praksa pokazali da značajan broj korisnika socijalne skrbi, koji primaju naknade jer su siromašni, imaju zdravstvene probleme. S obzirom na to da ih nitko nije vještac i dokazao im radnu nesposobnost, u praksi se događaju apsurdni: društvo im uvjetuje rad za opće dobro i bez naknade, a njihove zdravstvene potrebe koče im to onemogućuju. Posljedno, takvi ljudi se, uz borbu sa siromaštvom i zdravljem, još moraju nositi i etiketom ljenjica i neradnika zbog sustava koji im nije pružio pomoći do kraja i sagledao kompletну sliku kako ti ljudi žive.

„Praksa pokazuje da jedno veže drugo i da često siromašni ljudi obolijevaju ili da oboljeli ljudi postaju siromašni“, kaže prof. dr. sc. Družić Ljubotina, koja posebno ističe problem beskućništva, kao nezaobiljan problem siromaštva.

„Istraživanje o beskućništvu nam je pokazalo da čak trećina njih boluje od kroničnih bolesti, a četvrtina ih ima teško s mentalnim zdravljem. Ustanovili smo i da su tijekom 12 zadnjih mjeseci bili u prosjeku dva puta hospitalizirani i taj podatak jako zabrinjava“, objašnjava prof. dr. sc. Družić Ljubotina, posebno u kontekstu izostanka sustavne brige o zdravju tih ljudi, pa su oni i prepusteni sebi, skloništima, prenoćistima, a tek rijetki među njima imaju bilo kakvu zdravstvenu skrb.

Iz životnih priča tih ljudi sasvim je jasno da u današnjem vremenu, s gospodarskim i inim krizama, tako malo čovjeku treba da od prihvacenog člana društva vrlo brzo postane siromašan, isključen i zaboravljen. A onda, vrlo vjerojatno, i bolestan. Tužno je da tada većina odgovornih okreće glavu od problema i tumači statistiku kako im odgovara, tvrdčeći da je u Hrvatskoj sve bolje. Međutim, god je itko gladan ili bolestan, bez prave pomoći države i društva, svaka je takva životna priča šamar na našim obrazima.

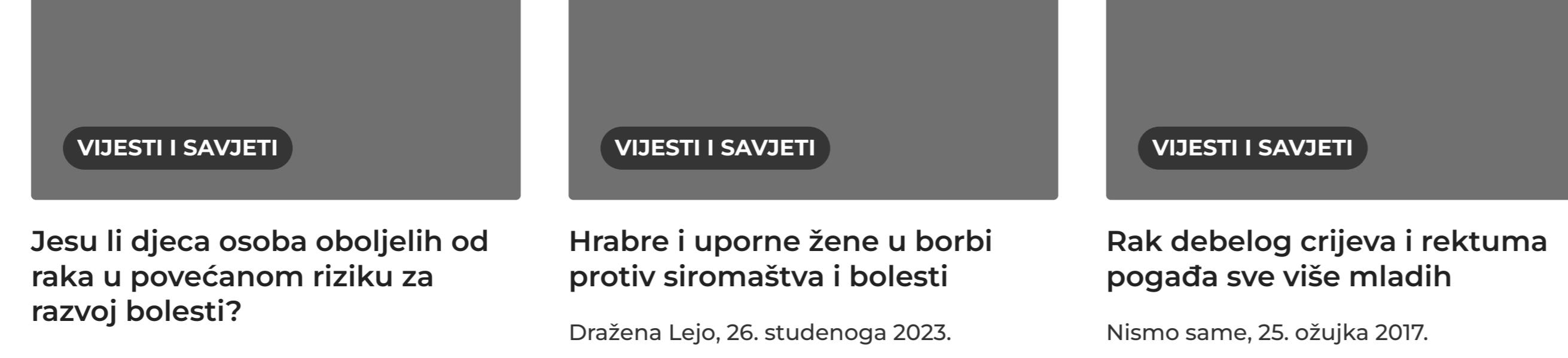
* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Previous

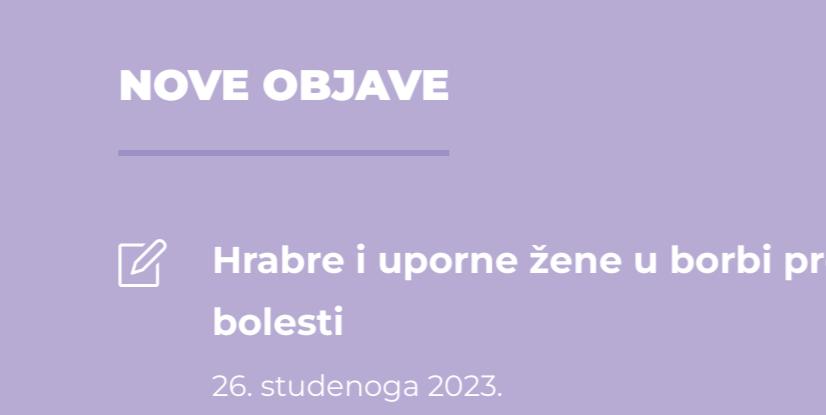
Koliko smo blizu cjeplju protiv raka?

Next

Budućnost liječenja raka je u personaliziranu terapiji

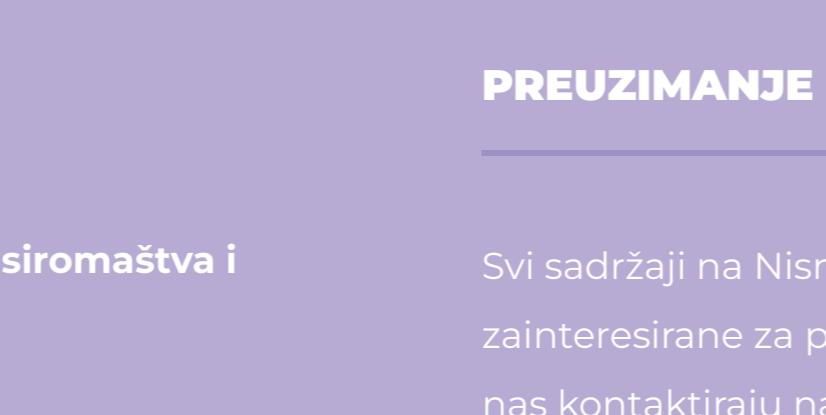

RELATED POSTS

Jesu li djeca osoba oboljelih od raka u povećanom riziku za razvoj bolesti?

Natalija Dedić Plavetić, 21. svibnja 2018.

Habre i uporne žene u borbi protiv siromaštva i bolesti

Dražena Lejo, 26. studenoga 2023.

Rak debelog crijeva i rektuma pogoda sve više mladih

Nismo same, 25. ožujka 2017.

< >

NOVE OBJAVE

Habre i uporne žene u borbi protiv siromaštva i bolesti

26. studenoga 2023.

Pet zahtjeva inicijative #NeZaboravite ministru zdravstva

24. studenoga 2023.

Liste čekanja – metastaza hrvatskoga zdravstva (4)

16. studenoga 2023.

PREUZIMANJE SADRŽAJA

Svi sadržaji na Nismo same su autorski. Molimo sve zainteresirane za preuzimanje originalnog sadržaja da nas kontaktiraju na info@nismosame.com.

Udruga žena oboljelih i liječenih od raka NISMO SAME je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

PRATITE NAS

ISPRIČAJ ČLANAK

